

Ročník: 99 | číslo: 7 | 17. února 2019 | Cena: 10 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Téma:

**Misie
a evangelizace**

EDITORIAL

Víra, naděje a láska stačí

Je zajímavé, že nemálo lidí v naší zemi, kteří úředně patří do škatulky „bez vyznání“, vůbec nemá odmítavý vztah k víře a duchovním tématům. Spíš u nich můžeme vnímat jistý kritický postoj k církvi (církvim). A někdy není divu. Na místě je otázka, jestli a jak jsme se poučili ze svých pádů a chyb v historii. Co si zmínění lidé bez vyznání, kteří mají povědomí o evangeliu a křesťanství, mohou myslet, když například slyší, jak z kazatelny místo dobré zprávy zaznívají negativní vymezení vůči některým skupinám ve společnosti a slova vzbuzující strach? Jaké poselství tím sobě i ostatním předáváme?

My křesťané jsme leckdy vytvářeli, a i dnes vytváříme, různé zvláštní důrazy nebo přímo ideologie, ve kterých se uzavíráme. To, na čem opravdu záleží, je ale prosté. Podstatné jsou totiž „jenom“ víra (důvěra), naděje a láska. Jsou tu, nic je nepřekonal, ani nezničilo. Všichni je mohou v životě církve stále vidět. Třeba v péči řádových sester o nemocné a další potřebné, ve službě mnoha duchovních, kteří mají stále otevřené dveře pro lidi ze svého společenství i mimo něj, v laskavosti věřících, co poznávají Krista i v těch nejposlednějších. Biskup Juraj Dovala v tomto vydání Českého zápasu mj. zmiňuje sv. Františka z Assisi, podle kterého slova k šíření evangelia často nejsou vůbec potřeba, a biskup Filip Štojdil připomíná, jak je pro nás křesťany důležité vědět, že jsme Bohem milováni. K tématu misie a evangelizace má ze svých zkušeností co říct také farář Martin Kopecký z Blanska nebo evangelický duchovní pro menšiny Mikuláš Vymětal. A doufáme, že vás potěší i „špetka koření“ v podobě kresleného humoru Tomáše Altmana.

K tomu, aby si evangelium našlo cestu k lidem, stačí svým způsobem málo. Jen naše víra, naděje a láska. Víme, že je k (smysluplnému) životu potřebujeme všichni. A také víme, která z těch tří je největší. (jz)

Na titulní straně výřez z obrazu od malíře moře Pavla Udržala

Týdeník Církve československé husitské

Ydává: Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová, *redaktoři:*

Mgr. Jan Zítka, Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, *grafik*

Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčířková.

Tel. redakce: 220 398 107; *e-mail:* cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna plus, s.r.o., *Distribuce:* A.L.L. production s. r. o.,

F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků.

Předplatné a reklamace: Mgr. Jitka Wendlíková,

tel.: 220 398 117, *e-mail:* prodejna.blahoslav@ccsh.cz

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Naplnit dům Boží

Jádrem tématu Světového dne modliteb 2019 je pozvání Pojd'te, vše je připraveno. Připojte se k chválám, modlitbám i proklamacím království lásky ve všech sborech naší církve, které pořádají setkání v pátek 1. března.

Pozvání je založeno na podobnosti, v němž Ježíš hovoří o velké hostině, kterou pořádal jistý člověk a protože ti, které původně pozval, odmítli, hostiny se účastnili lidé „posbíraní“ na ulici...

Společenství kolem stolu nestačí na naplnění celého domu. Kdo jsou ve vaší komunitě ti, co chybí?

Umělkyně Rezka Arnušová chtěla na svém obrázku nakresleném pro tuto příležitost prezentovat dvě témata: slovinskou republiku a hlavní biblický příběh související se službou a bohoslužbou... V horní části obrázku jsou ženy oblečené v národních tradičních krojích. Ornament ve tvaru půlkruhu se slovinskou lidovou výšivkou představuje talíř či stůl s neznámým národním pokrmem - potnicou a hrozny z místních vinic. Pod půlkruhem jsou děti žijící na okraji společnosti. Slyší pozvání na

hostinu a rádi ho vyslyší. Červená a bílá barva symbolizuje slovinskou lidovou tvorbu, zelené pozadí zdůrazňuje krajinu Slovinska, pole a lesy. Teplé barvy dětí vyjadřují radost nad vřelým pozváním. Program SDM si přečtete na webu církve.

Rozloučení se vzácným člověkem

Dne 30. ledna 2019 zemřela ve věku 95 let sestra Blažena Vildoncová, aktivní členka náboženské obce naší církve v Bratislavě.

S lítostí jsme obdrželi zprávu o smutné události a okamžitě jsme si vybavili krásného, drobného člověka, který pravidelně přicházel na bohoslužby. Byla to sestra Blaženka Vildoncová, jež se pouze jedenkrát rozpovídala o svém osudu a o tom, že obdržela vyznamenání od slovenského prezidenta Andreje Kisky.

Zeptal jsem se jí, zač obdržela toto vysoké ocenění, a tak se s odpovědí s vámi čtenáři, podělím.

Narodila se 27. 3. 1923 kousek od Kyjova a měla čtyři sourozence. Pracovala u firmy Baťa a postupně

působila v různých pracovních zařazeních, než potkala svého manžela a přestěhovali se v padesátých letech do Bratislavy. Oba se rozhodli, že opustí socialistické Československo, a to se jim stalo osudným. Za tento pokus byli pronásledováni a vězněni. Zbytek života byli stále perzekuováni. Pro odchod z republiky se rozhodli 26. 7. 1955 – nezdařil se.

Je zajímavé, že lidé s tak těžkou životní zkušeností nezatrpkli na svoje bytí. I po tak těžké osobní zkoušce zůstali věřícími.

Se sestrou Blaženou Vildoncovou jsme se rozloučili 6. února v bratislavském krematoriu.

Jan Hradil, biskup

Foto je z roku 2016 z převzetí vyznamenání.

NAD PÍSMEM

„Blaze“ a „Běda“

L 6,17-26

Milé sestry a milí bratři! Mám velice ráda jeden židovský příběh o tom, jak vypadá peklo a nebe. Ten příběh je popisuje úplně stejně. V nebi i pekle je velká kád' s krupicovou kaší a velice dlouhé lžice... A zatímco v nebi jsou všichni veselí, spokojení a najedení, tak v pekle všichni skučí hlady, jsou nešťastní a trpí. Proč? Protože v nebi se těmi dlouhými lžicemi krmí navzájem, a v pekle, jak si každý chce nakrmit svůj vlastní žaludek, tak se tou dlouhou lžicí do pusy nedostanou... I když je prostředí stejné, situace je různá. Někomu je blaze, jinému běda.

Prorok Jeremjáš i Pán Ježíš v těch dnešních textech také jakoby dělí lidi do dvou skupin – na dvě místa. Prorok Jeremjáš mluví o prokletých, kteří se spoléhají jen na člověka a odvrací se od Hospodina, a o požehnaných, kteří naopak důvěřují Hospodinu. Ty první čeká samota, pustina, poušť – takové „peklo“. A ty druhé čeká přebývání u vod, naplněné smyslem, bez obav a starostí – zkrátka „nebe“.

Ježíš zase ve svém kázání na rovině gratuluje těm, kterým bude blaze, a naříká nad těmi, kterým bude běda. Ale ta Ježíšova slova jsou podivná, jsou jakoby postavená na hlavu. Blaze má být těm, kdo nyní trpí, a běda těm, kdo se nyní mají dobře. Jak mohou pocítit blaženost chudí, hladovějící, plačící a nenávidění? Proč by měli naříkat bohatí, nasycení, smějící se a pochválení?

Klíč nám ukazuje prorok Jeremjáš a samozřejmě Kristova oběť na kříži. Blaženost v trápení můžeme pocítit jen v Boží blízkosti a trápení v zajištěnosti a úspěchu, když nám ta Boží blízkost chybí...

Zatím je to na nás, kam se zařadíme, do které skupiny se umístíme. Zda se vnímáme jako prokletí či požehnaní. Zda k nám Ježíš promlouvá svými povzbudivými slovy: „Blaze vám...“ nebo naříkajícími: „Běda vám...“ Je na nás, zda chceme spoléhat na lidi nebo na Boha. Je na nás, zda se cítíme před Bohem uboží, nebo jistí v kramflecích. Ale jednou, až přijde čas, nebude na nás, kam se zařadíme, ale bude to na Božím uvážení a soudu. A Hospodin nás bude posuzovat podle našich srdcí. „Já, Hospodin zpytuji srdce a zkoumám ledví, já každému splatím podle jeho cesty, podle ovoce jeho skutků.“

A tak přejí nám všem, abychom uměli přijmout svou ubohost před Bohem. Ubohý je „u Boha“. Bohu náleží. Bůh je s ním. Bůh nikdy ubohého neopustí – a proto jim je blaho a bude blaho, když si Boží přítomnost uvědomí. Každý z nás je ubožák, ale každý z nás je také Bohem milován. Kéž to víme a Boží lásku už nyní šíříme a pomáháme tam, kde jsou lidé ještě ubožejší než my. Kéž se umíme o svou krupicovou kaší podělit... a šířit kousek „nebe“, alespoň ve svém okolí.

Františka Klásková

6. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

*Bože, tvá cesta je svatá. Který bůh je velký jako Bůh náš?
(Žalm 77,14)*

První čtení: Jeremjáš 17,5-10

Tužby pro dobu po Zjevení Páně:

2. Abychom rostli v poznání Božího stvořitelského a vykupitelského díla, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom v každodenním životě řídili se moudrostí Božího slova, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, prosíme tě, daruj nám rozum k tomu, abychom konali, co je tobě milé, a oslavovali tě v myšlenkách, slovech i skutcích. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 15,12-20

Evangelium: Lukáš 6,17-26

Verš k obětování: Žalm 112,1, (varianta II): Žalm 1,2

Verš k požehnání: Lukáš 6,23

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti za nebeský chléb a kalich spásy, jimiž jsi nás pohostil u svého stolu. Dej, abychom stále toužili po tomto pravém duchovním pokrmu a nápoji! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 114, 101, 136, 151, 289, 290

*Pane Bože, děkujeme za to,
že nám neustále ukazuješ cestu za sebou.
Děkujeme, že nás povzbuzuješ svými slovy,
když se cítíme na dně,
a svým „běda“ nás probouzíš z našich falešných jistot.
Amen.*

Bibliolog. Příběhy z Písma trochu jinak

Královéhradecká diecéze pořádá již několik let každý měsíc diecézní katedru. I v tomto roce každou poslední středu v měsíci se budeme těšit na přednášející z různých oborů i koutů nejen naší vlasti. 30. ledna jsme měli možnost v Hradci Králové přivítat sestru farářku Zuzanu Kalenskou z Tachova, která na téma „Marnotratný syn“ seznamovala zúčastněně s jinou formou práce s Biblií. Bibliolog vnáší do našeho myšlení neobvyklý přístup k notoricky známým příběhům, lektor příběhy čte a pak na zá-

kladě vcítění se do postavy z úryvku je možné Písmo vnímat v jiném rozměru, daleko užším pohledu do situace, než jsme doposud byli zvyklí. Nový přístup k tématu přináší osobní prožitek příchozích, zároveň však dochází k zajímavému propojení – napojení se na celou skupinu. Katedra končila a dvacítka lidí odcházela po procházce místy, o kterých ani netušila, že je v tento den virtuálně navštíví. Seminář se vydařil a sestře farářce moc děkujeme. **JP**

Přirozená misie - Láska je cesta

Stává se to často – volá mi nějaký mladý člověk, že se chtějí se svou snoubenkou brát, jestli bych je neoddal. Po pár větách dodá: Ale jsme nevěřící. První přirozená reakce je nasnadě: Když jste nevěřící, jděte na matriku, my konáme pouze obřad křesťanský. To ale neudělám a řeknu jim, že uvidíme, a domluví se s nimi setkání. Pro začátek to není málo, vždyť dva mladí lidé - ve společnosti, kde slovo křesťan vyznívá spíše jako nadávka - sami kontaktovali kněze a jsou ochotni dokonce přijít na faru. Při setkání vyjde najevo, že slečna je dokonce pokřtěná. Otevřu rozhovor na téma víra. Zajímá mne, v co vlastně věří. Po pár minutách je jasné, že tito dva nejsou žádní umanutí ateisté, ale vnitřně krásní lidé. Ona věří v Boha, protože má osobní zkušenost, on neví, spíše hledá, ale myslí si, že něco nad námi je.

Ptám se jich, proč mi tedy řekli, že jsou nevěřící? Odpověď je povětšinou stejná: No, nechodíme do kostela.

Proč se lidé, kteří mají „svou víru“ nebo jsou hledající, označují za ateisty? Proč se přidávají spíše k druhé straně, než k táboru věřících? Proč při podobných rozhovorech často vyplave na povrch jejich domněnka, že křesťané věří v jakéhosi roztočilého (antropomorfního) „Boha“ - dědečka na způsob Jiřího Bartošky v pohádce Anděl Páně? Proč dosud nezaslechli, že je to lež a že křesťanská víra je těmto představám na míle vzdálená? Neděláme něco špatně?

ZVĚSTUJEME ŽIVÉHO BOHA?

Proto za primární věc při hlásání evangelia považují, abychom zvěstovali živého Boha (Jr 10,10), Tvůrce všeho (Gn 1,1), věčně Svatého (Lev 11,44), Pána zástupů (2 S 7,27), kterého nikdo nikdy neviděl (J 1,18), Boha, který je nekonečnou a bezpodmínečnou láskou (1 J 4,16). Je svrchovaný a nedosažitelný (transcendence) přesto, že je nám tak blízký a milující

(imanence). Nebudeme-li věrnými svědky živého Boha, vše je předem marné a prohrané.

Bůh je láska, Bůh je svatá Trojice, ale přesto pro nás zůstává nedozírným Tajemstvím. Stačí se začíst do textů církevních otců: Atanáše Alexandrijského, Řehoře z Nyssy, Augustina, Dionýsia Areopagity a ztratíme chuť na plané mudrování a vytváření si jakýchkoli naivních představ o Bohu. Nejvyšší nestvořené Světlo nelze „zkoumat v laboratoři“ nebo si na něj dělat nároky. Za celou řadu hlubinných teologů a mystiků to vyjádřil Tomáš Akvinský: „Vrcholem lidského poznání Boha je toto: vědět, že Boha neznáme.“ Mystici také mluví o „Nevysloveném“, „Skrytém“ či „Nepoznaném“.

Když k těmto pokorným vyznáním připojíme jako kontrast všechno to naše „kamarádčkování“ a „pánbíčkarění“, kde „Bůh“ vystupuje jako loutka v našich rukou, hned je jasné, kde problém vzniká. Je zajímavé, že i sekulární lidé mají o reálného Boha zájem, touží ho hledat a vnímat jeho znamení. S klidem můžeme říct, že je pro ně přitažlivý. Vždyť jsme všichni psychosomatické bytosti – i ateisté jsou stvořeni k Božím obrazu a mají ho v sobě. Tady se nám otevírá úžasný prostor. Na druhé straně, karikatury Boha věřícího i nevěřícího člověka odpuzují.

EKOLOGIE

Žijeme v době ekologické krize, která se bude prohlubovat. Možná si to ještě dnes plně neuvědomujeme, ale všechny ostatní problémy půjdou již brzy stranou. Politické třenice, ekonomické krize, lokální konflikty, vše se ukáže jako marginální v případě, že svět budou stíhat ekologické katastrofy. Pokud stoupne teplota a bude to mít globální důsledky, když egoistické drancování nebo kyselé deště zlikvidují zbytky zelené pokrývky planety, budeme-

li dýchat vzduch prosycený smogem a umírat na leukémii, budeme-li pít vodu plnou mikroplastů a trpět alergiemi, vše ostatní pro nás ztratí smysl. Lidé, zvláště mladí, si to stále více uvědomují a chtějí pro záchranu naší Země něco konkrétního dělat.

Jan Damašský učí: „Celá země je živoucí ikonou Boží tváře.“ A mnozí otcové vyslovují myšlenku, že příroda je páté evangelium. Chceme tuto „živoucí ikonu Boží tváře“ nechat zničit? Je úkolem nás křesťanů bojovat za její záchranu? Jistěže ano! Vždyť je to Boží dílo, život, jenž má původ v Duchu. Kromě toho, Kristus přišel spasit celé stvoření, nejen člověka. Církevní otcové uvádějí, jak Boží Syn umírá na Golgotě za celé stvoření a zachraňuje také přírodní živly.

Je to pro nás konkrétní výzva, abychom se více angažovali za záchranu Boží krásy. A abychom zapojili do tohoto díla také mladé lidi zvenčí. Ekologie je platforma, kde se můžeme potkat. Mnozí lidé totiž netuší, že křesťanství je cestou lásky k celému stvoření.

AŽ NA PERIFERII

Křesťanská církev stojí na třech pilířích – slavení, dobročinnost a šíření evangelia, čili liturgie, diakonie a misie. Pán Ježíš ztělesňoval všechny tři pilíře své církve – modlil se a oslavoval Boha, pomáhal a uzdravoval, šířil evangelium do světa. Ježíš vycházel lidem vstříc, nečekal na jednom místě, až oni přijdou za ním. Neodvracel se od hříšných, neštítel se lidí se „zkaženou pověstí“. Ježíš mluvil s každým jeho jazykem. Rozuměl poslednímu žebrákovi i Pilátovi. Pro každého měl ta správná slova života.

Kristova osoba je pro nás v tomto směru velice inspirativní. Už deset let jezdím v létě na hudební festival Trutnoff open air, kde sloužím bohoslužby pro rockery. Po-

slední dva roky jsem byl také na undergroundovém festivalu Magorovo Vydří. Mnozí by se otočili a pravděpodobně rychle opustili prostředí, kde pobíhají psi, vousatí obyvatelé bloumají unavenýma očima a dvůr připomíná spíše skládku starého harampádí. Tady sloužit bohoslužbu? Pro mě jsou to jedinečná setkání často doprovázená slzami radosti „kajících lotrů“. Osobní rozhovory, příběhy, smíření, vnitřní metanoia, člověk tam zažije všechno. Chce to jediné, přijít mezi ně a s otevřeným srdcem naslouchat.

Chceme být křesťany a šířit evangelium? Je to jednoduché. Buďme jako Kristus - zastávejme se ponížených a utiskovaných, osušme slzy plačícím, dávejme naději, přinášejme pokoj, obejměme známé i neznámé. A mějme také odvahu vykročit na periferii, protože Ježíš tam na nás čeká.

BÝT AUTENTIČTÍ

Pokud chceme evangelizovat, musíme si položit také otázku: Jde nám o získání příslušníka pro „naši“ církev nebo o zvěstování Krista? Není to totéž. Mnoho lidí můžeme oslovit, zaujmout pro Krista a oni skončí „u sousedů“, v jiném sboru, v jiné církvi. Jestliže v takové situaci na zvěstování rezignujeme nebo budeme čerstvému konvertitovi spílat a něco mu vyčítat, zpronevěřujeme se svému poslání. Je v pořádku, že člověk našel svou cestu. Neberme to jako zmar díla. I v tom se projevuje naše ochota pracovat pro Boží království nezištně. My věnujeme svůj čas a energii, ale někdo jiný sbírá plody. V konečném důsledku je však cíl splněn: člověk našel Boha a začal s ním žít.

Jak píše apoštol Pavel: „Já jsem zasadil, Apollos zaléval, ale Bůh dal vzrůst; a tak

nic neznamená ten, kdo sází, ani kdo zalévá, nýbrž Bůh, který dává vzrůst.“ (1K 3,6-7)

Nic není tak oslovující jako naše autentičnost, která se projevuje v milosrdenství, velkorysosti a laskavosti. Svätý František z Assisi říkával: Evangelizujte bez přestání a když je to nutné, použijte i slova. František nepotřeboval mnoho mluvit, protože s Kristem žil. Z jeho skutků a života vyzařovala autentičnost Božího člověka. Křesťanství je samo o sobě oslovující. Stačí mu nedělat ostudu. Nechme ho volně působit, nestavme Duchu svatému do cesty žádné bariéry, nebudujme zdi a předsudky vůči jiným a Duch bude vanout a přetvářet druhé i nás.

LÁSKA JE CESTA

Matka Tereza jednou řekla: „Zpočátku jsem si myslela, že je potřebné obracet lidi na víru. Dnes vím, že mojí úlohou je milovat.“ Láska je základní znamení křesťanů. Láska je cesta. Nepotřebujeme znát z paměti celý katechismus, ani teologické poučky, dokonce nemusíme umět ani vyjmenovat Desatero Božích přikázání. Stačí, když je žijeme. Nemusíme se snažit jiné obracet na víru, stačí, když hledáme

v druhých dobro. Když ho najdeme, Boží dobro se bude zvětšovat a Boží království bude růst.

Mystička a mučednice Edita Steinová to vyjádřila nádherně: „Pro křesťana neexistuje cizí člověk. Nejbližší je vždy ten, kterého máme právě před sebou a který nejvíce potřebuje naši pomoc. Nerozhoduje, zda je příbuzný či nikoliv, zda je nám milý či ne, zda je po morální stránce hoděn pomoci či nikoliv. Láska Ježíše Krista nezná hranic. Kdo Bohu dává, ten získává.“

Traduje se příběh, že když Kryštof Kolumbus připlul ke břehům Nového kontinentu, nevěděl, jak se sblížit s domorodým obyvatelstvem. Jeho posádka se ho ptala: „Co máme dělat? Ti lidi mají luky a šípy! Jak pochopí, že přicházíme v míru, když neznáme jejich řeč?“

Velitel jim řekl: „Buďte hodní na jejich psy. Pohladejte je, dejte jim kus žrádla.“

Oni na to: „Jenže oni žádné psy nemají.“ „Tak buďte hodní a milí na jejich děti. Dejte jim nějaký dárek,“ říká Kolumbus. Chlapi odpověděli: „Kdybychom se k jejich dětem chtěli přiblížit, skončíme s deseti šípy v zádech. Podívej, vždyť ty děti před námi přehají.“

Kolumbus zapřemýšlel a pak povídá: „Máme tedy jedinou možnost, musíme být laskaví k sobě navzájem. Budeme se na sebe usmívat, budeme spolu mluvit přátelsky a budeme se objímat, aby viděli, že se máme rádi a přicházíme v míru.“

Tak to udělali a tím si získali srdce domorodých obyvatel. Možná bychom mohli dělat totéž. Jako křesťané se plně oddat lásce, svědčit láskou, jazyk lásky je jazykem Ježíše Krista – a rozumí mu všichni.

Juraj Jodrdán Dovala,
brněnský biskup

Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky...

Ježíšova slova ze závěru Matoušova evangelia (28,19) vyjadřují důležité poslání. On nepřišel jen pro Židy, nýbrž pro všechny lidi. Ze 2. kapitoly Skutků apoštolských víme, že když došlo k seslání Ducha sv. a vznikla církev, byli při tom kromě Židů i příslušníci jiných národů. Nicméně tato přelomová historická událost proběhla v židovském prostředí a nově vzniklá církev navazovala na židovskou zbožnost a náboženskou praxi. Vykročení církve za hranice židovského světa je spjato především s misí apoštola Pavla, ale už v době, kdy probíhala Pavlova konverze, došlo k události, která potvrdila, že Kristovo dílo se neomezuje na Boží lid staré smlouvy. Čteme o ní v 10. kapitole Skutků, kde sympatický římský setník Kornelius zve do svého domu Petra, aby od něho slyšel evangelium. Setkání přineslo velký užitek, v závěru zmíněné kapitoly

čteme: „Ještě když Petr mluvil, sestoupil Duch svatý na všechny, kteří tu řeč slyšeli. Bratři židovského původu, kteří přišli s Petrem, žasli, že i pohanům byl dán dar Ducha svatého. Vždyť je slyšeli mluvit ve vytržení myslí a velebit Boha. Tu Petr prohlásil: „Kdo může zabránit, aby byli vodou pokřtěni ti, kteří přijali Ducha svatého jako my?“ A dal pokyn, aby byli pokřtěni ve jménu Ježíše Krista.“

První reakce jeruzalémské církve na tuto úžasnou událost, při níž se začalo naplňovat zmíněné Ježíšovo poslání pro učedníky, byla odmítavá. Jak si jen mohl Petr dovolit porušit zákon a stolovat s pohanem! Následoval rozhovor, po němž si však i konzervativní věřící uvědomili, že se stalo něco úžasného. Prostor pro Boží působení je širší, než si vůbec dokázali představit.

Pro Kornelia nebylo v představách konzervativních jeruzalémských věřících místo. Boží náruč však pro něho byla otevřena. Často se dnes setkáváme s lidmi, jejichž myšlení a životní usilování je blízké křesťanskému, a přesto o evangelium ani o církev nejeví zájem. Nabízí se otázka, zda naše zabydlenost v současné církevní praxi není překážkou pro hledající, zda příliš nespojujeme evangelium s našimi církevními strukturami, s naším stylem života, s naším způsobem vidění světa, zda ve svých představách nezužujeme prostor pro Boží působení. Rád si připomínám vyznání katalánsko-indického přírodovědce, filozofa a kněze Raimona Panikara (1918-2010): „Jsem katolický kněz, hinduista a buddhista“. Na poselství o Kristu se nedíval pohledem evropské filozofie, nýbrž prostřednictvím indického myšlení. Myslím i na zajímavou a inspirující knihu buddhistického mnicha Thiče Nhata Hanha „Živý Buddha, živý Kristus“, kde autor zůstává buddhistou se plně hlásí ke Kristu. Evangelium nejenže přesahuje židovské

myšlení, ono není vázáno ani na evropské vidění světa, vycházející z řecké (pohanské) filozofie.

Není však důraz na šíři dosahu evangelia, na rozmanitost kultur a názorů, do nichž hovoří, ve sporu s Ježíšovým důrazem na úzkou cestu? Vždyť On v Kázání na hoře říká: „Vcházejte těsnou branou. Prostorná brána a široká cesta vede do záhuby a kdekoliv tudy kráčí. Těsná brána a úzká cesta však vede k životu a málokdo ji nachází“ (Mt 7,13.14). Jde o řečnickou otázku, spor zde není. Mantinely, které onu úzkou cestu vymezují, totiž nejsou tvořeny našimi zvyklostmi, církevními řádami či naší liturgickou praxí. Nacházíme je v Ježíšově učení, především právě v Kázání na hoře, z něhož je citovaný text, a v přikázáních lásky. To je nadřazeno veškeré církevní dogmatice. Uvažování o šíření evangelia v dnešním světě, o oslovení dnešního člověka nás vede přímo ke Kristu. On převyšuje všechna lidská, byť dobře míněná ustanovení. Nespouštějme tedy oči z Ježíše, původce a završitele naší víry (Žd 12,2). **Jiří Nečas**

Co můžeme udělat pro to, aby lidé našli cestu do církve

Premýšlíme nad tím, jak oslovit společnost kolem nás a znovu zaplnit prázdné nebo poloprázdné lavice našich kostelů, sborů či modliteben. Premýšlíme nad tím, co můžeme společnosti kolem nás nabídnout, aby konkrétní lidé přijali pozvání právě mezi nás. Měli bychom začít nejprve sami u sebe. Zamysleme se nad tím, jakou roli hrají místa, ve kterých se setkáváme, úprava liturgického prostoru, styl i způsob slavené liturgie a vztahy uvnitř společenství sboru. Když se každý podíváme do prostředí, ve kterém jsme duchovně doma, nebojme se zeptat sami sebe na otázku: „Proč by měli lidé přijít právě k nám?“

To první, co jim můžeme zpřítomnit, je setkání s živým Bohem. Zakusí mezi námi, že kdekoli shromáždí se dva nebo tři v jeho jménu, je skutečně Ježíš mezi nimi přítomen? Na lidi mimo jakoukoliv církev působí první dojem. Není mnohde realitou spíše pa-

dající kostel, neodhrnutý sníh v zimě nebo v létě cesta ke sboru zarostlá vysokou trávou, hrstka lidí žijících jen v minulosti? Není kostel místem, kam už nikdo nechodí ani zde nic nehledá? Na prvním místě je naše upřímné pokání nad tím, co jsme pokazili a co se nám nepovedlo. Pán dá nové, ale upřímným, pravdivým, pokorným a k němu obráceným srdcím.

Spousta otázek, ale odpovědět si musíme pravdivě každý sám, co všechno jsme ochotní do služby Hospodinu a lidem dát.

Jak to zařídit, aby byly plné lavice a obsazená místa po těch, které Pán k sobě povolává? A také opravený kostel, nová fara, křty, svatby, děti v duchovní péči, pěvecký sbor, zahradní slavnosti, ochotní spolupracovníci, opravdoví modlitebníci, upřímné sdílení a diskuse nad Písmem...

Děláme to tak, že se na prvním místě modlíme za bratry a sestry i za sebe,

aby nás sám Duch svatý vyučoval. Vyprošujeme další lidi pro Boží království. Chvála a uctívání Božího jména, to je začátek naší služby. Naplňovat to, že nás Hospodin stvořil ke chvále svého jména.

Důležité je být lidem k dispozici, mít otevřené dveře pro každého přichozícího, když nás lidé hledají a potřebují, ne jen když my na ně máme čas. Možná bychom se až divili, kolika lidem jsme jako husité ve společnosti skutečně sympatičtí! Máme v naší církvi velký poklad, ale zakopaný v poli. Každý osobně s tím máme něco udělat, ne ten druhý... všichni, kněží i laikové. Vraťme se k tomuto podobenství a udělejme jenom to málo, co nám říká Ježíš. Když nejsme jen teoretiky Božího království, ale je království Boží mezi námi, tak k nám lidé cestu najdou. Kdyby to tak nefungovalo, nebudu o tom svědčit. **bratr Martin**

(Martin Kopecký, farář v Blansku)

MOC SI VAŠICH NÁVŠTĚV VÁŽÍME, BRATŘE FARÁŘI, ALE NECHTĚLO BY SE VÁM JÍT UŽ DOMŮ?!

S RADOSTÍ VÁS VÍTÁME VE SBORU, BRATŘE FARÁŘI, VSTUPTĚ OPATRNĚ, AŽ SE POD VÁMI NEPROPADNE SHVILÁ PODLAHA...!

Stráčky z Taizé 6. Týden v Taizé

Pobytky v komunitě se konají ve formě týdenních turnusů. Přijíždí se v neděli kolem oběda a všichni poutníci jsou během odpoledne postupně ubytováni a seznámeni se způsobem fungování vesnice. Zásahu na tom mají desítky dobrovolníků, kteří předávají potřebné informace. Každý vše důležité včetně plánu vesnice dostane i vytištěné ve svém jazyce.

Nedělní večer je pak vyhrazen tiché modlitbě za mír (všichni se sejdou v kostele a modlí se beze slov), na kterou pak navazuje večerní pobožnost, při níž hlavní slovo má společný zpěv písní ze zpěvníku, který si každý vezme u vchodu. Součástí je též čtení z Bible a modlitby.

Od pondělí do soboty už nastává pravidelný režim a musím říct, že tato pravidelnost na mě působila velmi blahodárně. Před osmou hodinou vás probudí zvony, které pak v 8.15 zvou k ranní pobožnosti. Následuje snídání a po ní biblický úvod s jedním s bratry. Poutníci jsou rozděleni do skupin podle věku – mladí do 18 let, mladí do 30 let, dospělí a rodiny s dětmi. Po výkladu biblického textu (mimochodem, vždy-

cky velmi zajímavém) se někteří věnují tiché meditaci, jiní vykonávají potřebné práce (úklid apod.).

Ve 12.20 následuje polední pobožnost (podobně jako ráno – zpěv, čtení z Bible, modlitby), oběd a čas na odpočinek. Od 15.00 hodin jsme se pak scházeli v malých skupinách k diskusím o ráno probraném textu. Ten jsme měli včetně doprovodných otázek k dispozici každý ve svém jazyce. Po svačině byly každý den připraveny různé přednášky a debaty. V 19.00 hodin byla večere a po ní večerní pobožnost.

Rytmus tří denních modliteb je páteří společenství Taizé a bratři jej dodržují od samého vzniku komunity. Může vám připadat, že strávit v kostele každý den třikrát 30 – 60 minut může být příliš. Ve skutečnosti jsme se však vždy na společné pobožnosti moc těšili.

JK

CESTA

Misionáři dříve a dnes

Pod slovem misionář si možná představíme odhodlaného muže s velkým křížem na krku, který v době, kdy evropské země postupně kolonizovaly zbytek světa, přijíždí někam do Afriky, Asie, Ameriky či Austrálie, aby zde šířil křesťanství. Někdy byly jejich metody značně nevybíravé, často ale vykonali mnoho dobrého. Mnohým nešlo o to v první řadě co nejvíc lidí pokřtít, s jejich souhlasem nebo i bez něj, ale jejich křesťanská láska jim ukládala hlavně pomáhat svým bližním – léčit jejich nemoci, poskytnout jim základní vzdělání apod. Vzpomeňme například na Alberta Schweitzera, který v Africe založil nemocnici (psali jsme o něm v Cestě v srpnu 2015).

Je taky pravda, že práce misionáře byla většinou hodně nebezpečná a často jim šlo i o život. Například známý román Mlčení od Šúsaku Endó popisuje velmi drsné pronásledování křesťanských misionářů v Japonsku v 17. století. To se ostatně může stát i dnes – stále je řada zemí, kde je křesťanství zakázáno a křesťané jsou pronásledováni. Nedávno jsme se v médiích mohli dočíst zprávu o českém misionáři, který byl v Súdánu r. 2015 odsouzen za špionáž na 20 let tvrdého vězení a nyní získal díky diplomatickému jednání a velkému výkupnému milost. Známý je také případ

českých křesťanů, kteří kvůli pronásledování ve vlastní zemi žádají o azyl v České republice.

Co vlastně křesťany vede k tomu, že se snaží získat pro svou víru co nejvíc dalších lidí? Je to jednoznačná Ježíšova výzva: „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého“ (Matouš 28,19). Tímto úkolem zavázal všechny své učedníky – tedy i nás. Kdo chce být dnes misionářem, nemusí vůbec nikam daleko putovat, může se do práce pustit přímo doma, ve škole, v práci... Správný „misionář“ ovšem nemůže nikoho k víře nutit násilím – nejlepší je, když svým způsobem života, svým chováním se ostatním jeví tak, že se začínou ptát: Jak to, že je takový? Líbí se mi, jak žije, chtěl bych žít také tak.

Není to ovšem nic jednoduchého. Zvláště v dnešní době, kdy většina lidí považuje víru za něco nepotřebného a na církve se dívá s nedůvěrou. Teď často musíme prokázat odvahu jen k tomu svou víru nezapřít, aniž se snažíme k ní přivést další. Ale nekešleme na mysl! Pán Ježíš své misionáře nikdy neopustí a pomáhá jim. A taky řekl: „Každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznáám před svým Otcem v nebi“ (Matouš 10,32).

JK

Apoštol Pavel

Ježíš Kristus během svého pozemského působení mezi izraelským lidem často dělal a říkal věci, které byly pro mnohé lidi nepochopitelné, mnohdy přímo pobuřující. Ono to ostatně platí pořád – kdo by chtěl víru přijmout rozumem a ne srdcem, nikdy se mu to nepodaří. Bůh prostě jedná úplně jinak, než bychom čekali.

Důkazem toho je i apoštol Pavel největší křesťanský misionář, který však původně křesťany velmi tvrdě pronásledoval. Saul, jak se tehdy ještě jmenoval, byl opravdu tím posledním člověkem, u něhož bychom očekávali takové zásadní obrácení. A přesto se to stalo, což je důkazem, že pro Boha není nic nemožné. Pán Ježíš se Saulovi ukázal na jeho cestě do Damasku, kam vyrazil pronásledovat křesťany, uprchlé z Jeruzaléma. Bylo to setkání velmi dramatické. Saul tryskem ujížděl na koni, když tu ho oslnilo prudké světlo natolik, až z koně spadl na zem. Uslýšel hlas: „Saul, Saul, proč mě pronásleduješ?“ Když se Saul otázel: „Kdo jsi, Pane?“ odpověděl mu: „Jsem Ježíš, kterého pronásleduješ. Vstaň, jdi do města a tam se dozvíš, co máš dělat.“ Saulovi museli pomoci vstát, protože když otevřel oči, zjistil, že nic nevidí. Mezitím Ježíš oslovil jednoho svého učedníka v Damasku, Ananiáše, a poslal ho na místo, kde se měl setkat se Saulem. Ananiáš znal Saulovu pověst, proto se velice divil, když mu Pán Ježíš řekl, že má Saula pokřtít, protože si jej zvoilil jako svého

apoštola. Přesto její poslechl. Saul od něj přijal křest a nové jméno Pavel a v tu chvíli se mu vrátil i jeho zrak. Hned se z něj stal horlivý šíitel Ježíšova učení a brzy se dostal do stejné situace jako ostatní pronásledovaní křesťané – musel z Damasku tajně utéct před pronásledováním – pustil ho z hradeb v proutěném koši.

Proč si Ježíš vybral právě jeho pro úkol rozšířit křesťanství do celého tehdy známého světa? Když se nad tím zamyslíme, byla to vlastně skvělá volba. Saul prošel tradiční židovskou výchovou a v mládí důkladně studoval Písmo. Znal však i řeckou kulturu, což mu později velmi pomohlo při oslovování lidí z nežidovského prostředí. Byl římským občanem, takže mohl volně cestovat po celé říši. Ovládal i řemeslo – uměl šit stany, což mu během jeho cesty pomohlo při získávání obživy. A díky zážitku svého obrácení dokázal být celý život pokorným a chápajícím Božím služebníkem.

Rozhodně to neměl jednoduché. Nejprve musel překonat velkou nedůvěru křesťanů – vždyť ještě včera je chtěl zabít! A i později mnohokrát trpěl pro víru – byl bit, vězněn, jeho loď jednou ztroskotala... Vše ale snášel bez reptání a snažil se povzbuzovat a posilovat i všechny ostatní.

Celkem za svůj život podnikl tři velké misijní výpravy. Na tu první se vydal se svým spolupracovníkem Barnabášem z Antiochie. Pluli nejprve na ostrov Kyp

Soutěž o tři knihy

Až vyluštíte naši „misionářskou osmisměrku“, nezapomeňte nám nejspoději do poloviny března poslat řešení spolu se svou adresou na e-mail jana.krajcirkova@csh.cz. Tři z vás rádi odměníme knihou. Jména výherců otiskneme v dubnové Cestě.

I	N	Á	V	O	D	E	L	S	Á	N	O	R	P
E	H	O	V	I	R	A	O	I	N	E	Ř	I	Š
L	C	A	B	K	V	S	I	I	N	E	Č	U	M
S	N	I	Ř	R	V	I	N	U	S	I	L	I	
V	A	E	N	Ě	Á	Á	J	E	E	D	E	Š	V
Ě	S	K	T	C	V	C	P	C	Z	Ě	I	T	
T	Ě	A	S	O	O	C	E	O	I	Á	Ě	L	C
K	Ř	Ě	Č	Á	E	M	L	N	M	R	R	V	E
I	Ř	U	B	S	L	I	E	A	I	O	K	P	D
T	Y	I	T	O	B	Č	S	N	P	Ř	C	E	Ě
V	O	A	Ž	Ž	É	I	L	I	Á	Á	Á	S	V
P	O	V	O	L	Á	N	I	I	K	M	U	Z	S

CESTA	MUČENÍ	PRÁCE	VÍRA
CÍRKEV	NEMOCNICE	PRONÁSLEDOVÁNÍ	VĚZENÍ
KŘEST	OBĚT	SVĚDEČTÍ	VYUČOVÁNÍ
KŘÍŽ	OBRÁCENÍ	SVĚT	ZÁPÁL
LÁSKA	OSVĚTA	ŠÍŘENÍ	
LÉČENÍ	POMOC	ÚDĚL	
MISIE	POVOLÁNÍ	ÚSILÍ	

Blahopřejeme výhercům soutěže z prosincového čísla
(řešení: *chybějící plody u levého zvonku, lístek a plody navíc u pravého zvonku,*

obvodový lem, srdce zvonku)
Šimon Protivánek z Nákla,
Eliška Hořínková ze Zásnmuk
Kryštof Dostál z Chrudimi

Král David 17. Davidovo selhání

Král David pokračoval v bojích se sousedními národy a s Hospodinou pomocí je všechny porazil. Získal bohatou kořist a pokořené nepřátele zavázal placením dávek. Velkopřevrát se také postaral o posledního žijícího příbuzného krále Saula – byl jím jeho vnuk, Jónatanův syn Mefibošet.

Ani David však nebyl bez chyby. Jeho slabosti byly krásné ženy. Jednoho dne spatřil ze střechy svého paláce krásnou Bat-šebu, manželku svého věrného vojáka Urijáše, jak se koupe. Zatoužil po ní, a protože Urijáš byl právě v boji, nechal ji k sobě přivést a spal s ní. Bat-šeba ovšem otěhotněla. David se tedy rozhodl se Urijáše zbavit. Nařídil veliteli vojska, aby jej poslal do útoku v první řadě. Přitom byl Urijáš zabit. David se poté oženil s Bat-šebou.

Tento čin ovšem nemohl ujít Hospodinu novu trestu. Davida navštívil prorok

Nátan a vyprávěl mu příběh: „Jeden boháč měl spousta ovcí a skotu. Vedle žil chudák, který měl jen jedinou ovečku. Když přišla k boháči návštěva, bylo mu líto vzít některý kus ze svého stáda, a proto sebral tu jedinou chudákovu ovečku a připravil z ní hostinu pro svou návštěvu.“ Když to David slyšel, rozlítil se nad boháčovým chováním. „Přesně takhle ses ale zachoval ty!“ odvětil mu Nátan. David pochopil a svého činu velice litoval. Nicméně Boží trest je stejně postihl – dítě, které se Bat-šebě narodilo, brzy zemřelo.

Protože je však Bůh milosrdný a viděl Davidovu upřímnou lítost, narodil se Bat-šebě a Davidovi brzy potom další syn, který dostal jméno Šalomoun. Známe ho jako moudrého Davida nástupce, který postavil Hospodinu chrám v Jeruzalémě.

JK

Nakreslila: Lucie Krajčůvková

a potom pokračovali do Malé Asie (dnešní Turecko), kde navštívili města Perge, Pisidskou Antiochii, Ikonion, Derbe. Všude seznamovali s Ježíšovým učením, křtili a zakládali křesťanské obce.

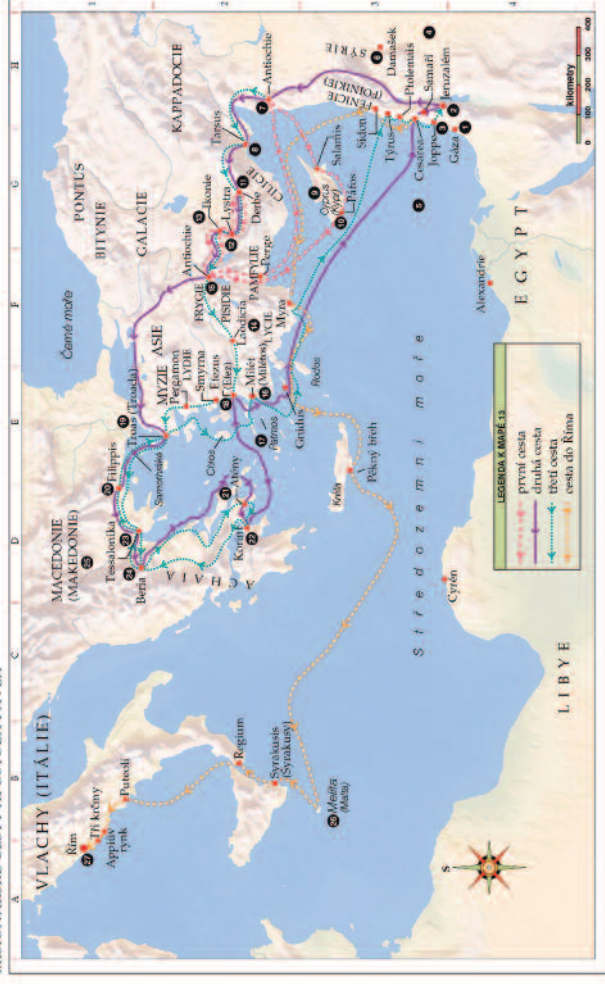
Na druhou cestu s sebou vzal Pavel mladého Timotea. Putovali opět přes malou Asii až do Řecka – do Korintu a Athén.

Během třetí cesty zůstal Pavel dva roky v Efezu, kde pracoval a vyučoval. Znovu navštívil některé obce, aby upevnil své dílo. Staral se o ně i později, když byl zatčen, vězněn a nakonec poslán do Říma, kde byl po několika letech stravených ve vězení popraven. Psal do všech měst,

kde zakládal křesťanské obce, dopisy, aby zdejší křesťané posiloval ve víře, napomínal a učil. Tyto dopisy (epistoly) máme zachované v Bibli a jsou nazvány právě podle míst, kam byly adresovány – například Korintským, Galatským, Římanům, Židům, Efezským, Filippským, Tesalonickým. Psal i svým spolupracovníkům – Timoteovi, Titovi, Filemonovi. Kdyžbychom Pavla v tehdejší době potkali někde na ulici, patrně by nás ničím nezaujal – byl popisován jako tučný muž malého vzrůstu, s pleší a křivýma nohama. Rozhodně tedy na první pohled žádná vůdcovská postava. Měl však veliký dar – uměl lidem přiblížit Ježíše Krista.

JK

MISSIONÁŘSKÉ CESTY APOŠTOLA PAVLA

Martin, Filip a Lili – Filipovy první Vánoce

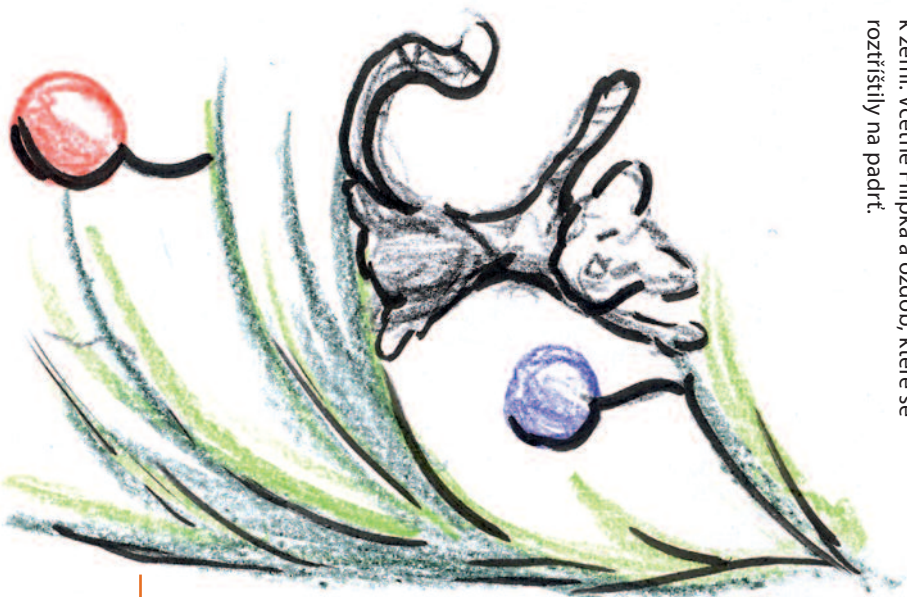
Martin

Je pravda, že příběhů o zvířátkách a zvláště o domácích mazlíčcích už byla napsaná celá řada a určitě jich ještě hodně vznikne. Tenhle je ale trochu jiný v tom, že vám její budou vyprávět přímo oni, každý ze svého pohledu. Já tedy k tomu taky vždycky něco dodám – je na vás, komu dáte víc zapravdu.

Jmenuji se Martin, bydlím a pracuji v Praze, a protože jsem starý mládenec, dospěla jednoho dne moje dobrá kamarádka k přesvědčení, že jsem příliš osamělý a měl bych mít domácího mazlíčka. A hned – aniž by to se mnou doředu probírala – svůj nápad zrealizovala – věnovala mi k Vánocům maličkého mourovaté kotě. Přiznám se, že jsem byl z dárku poměrně rozpačitý – nikdy jsem z žádné zvířátko neměl a nevěděl jsem, jak se o něj starat. Navíc se Filip – tak jsem ho pojmenoval – uvedl docela dramaticky.

Jestli si myslíte, že udělal na zemi loužičku, tak to se pletete. To bych i čekal, to by mě nijak nepěkkapilo. On se však hned byste rozhlédl po pokoji a okamžitě zjistil, kde je nejslabší článek. Hbitě vyšplhal na vánoční stromeček a začal se natahovat po lesklých skleněných ozdobách, mimochodem starožitné památce po mé

babičce. Bylo to sice ještě opravdu malé kotátko, nicméně i to přece jen něco váží a stromek tu zátěž neustál a zřítíl se k zemi. Včetně Filipka a ozdob, které se roztrhly na padrti.

Nakreslila: Lucie Krajčířková

Filip

Tak pokud do toho mohu vstoupit já, musím konstatovat, že když si na tuto událost ještě i po letech vzpomenu, ježi se mi srst za křkemi! Ten nezodpovědný pániček nejen, že nebyl schopen předvídat pád stromku a včas jej nezajistil, abych si já – ubohé mládě – nezpůsobil nějaký úraz, on se po jeho pádu – místo, aby mi poskytl útěchu a první pomoc při utrpěném šoku – on se začal rozčílovat nad ztrátou těch mizerných skleněných třepek, které vůbec nic nevydrželi!

Ale už jsem mu odpustil. Když konečně uklidil ten zrádný strom a zametl všechny střepy, zvedl mě, vyděšenou chlupatou kuličku, pohladil mě a snažil se mě uklidnit. A dal mi jméno Filip – to znamená vznešený a úspěštilý a taky mlouvník koni. Až na tu poslední věc mě to úplně přesně vystihuje.

Lili

Tak k téhle historce se já vyjádřit nemůžu, protože v té době jsem ještě nebyla na světě. Nicméně jak znám Filipa, pochopitelně jako vždycky

všechno zveičňuje a hlavně leze, kam nemá, takže má, co chtěl!

Jana Krajčířková

Zimní modlitba

*Už mrazzy uhodily,
Všem zapadala vrátka,
krají spí. Je chladný, bílý,
a v oknech jinovatka.*

*Sníh heboučký a měkký
se snesl na osení,
led pokrýl zmrzlé řeky
a ptáky slyšet není.*

*Ne, nic nás nevyruší,
když jdeme ztichlou plání.
Co naplní nám duši,
je mír a vyrovnání*

Miroslav Matouš

Misijní vzpomínky

Pokusil jsem se zavzpomínat na vlastní praxi ve Slovenské republice v čase, kdy jsem na Slovensku v roce 1988 začínal.

Je to více než 30 let a byl jsem první farář po roce 1939, kdy došlo k zákazu naší církve ve Slovenské republice. Nebudu se zaobírat důvody, které vedly nový Slovenský stát k tomuto velice nedemokratickému postupu. Málokdo však ví, že to byl hodovníký farář Vlastimil Drtina, který přes výslovný zákaz působil bez státního souhlasu v Bratislavě a několik desítek let jednu neděli v měsíci vykonal bohoslužby a případné potřebné obřady. Ostatních 15 náboženských obcí zůstalo zcela opuštěno. Je pravdou, že po roce 1940 byla spousta Čechů ze Slovenska vysídlena. Naše církev s počtem necelých 19 tisíc věřících ze dne na den přestala působit.

V roce 1988 jsme hledali v Košicích, ale i na celém Slovensku způsob, jak sdělit, že jsme obnovili duchovní vedení naší církve v Bratislavě. Stalo se to až v letech 1989-1990. Byl to normální inzerát v novinách. A najednou se zmnožily počty našich věřících až na trojnásobek při posledním sčítání. Prvé sčítání necelých 600 věřících. Poslední sčítání něco přes 1700 věřících. Není to mnoho, ale těžko by kdo věřil, že inzerát v novinách může tak zapůsobit. Bylo to jistě více projevů naší existence, ale jedno je jisté. Jak české území, tak území Slovenska je zcela určitě křesťanskými denominacemi řádně saturováno. Nedá se říct, že by byla malá informovanost. Jsou televizní pořady, spousta médií, ale již i moderní sdělovací prostředky, jako je Facebook. Já však vidím úkol, konkrétně naší církve, trochu jinde.

Zhruba před 75 lety jsme měli milion registrovaných příslušníků církve. Pak už lidé pouze ubývali. A nebylo to pouze tvrdým zásahem materialistického systému. Jistě, mnoho lidí zemřelo, ale bezpochyby neseme trochu důsledků špatné vnitřní evangelizace a pastorace. Měli bychom se pokusit oslovit naše pokřtěné, kteří již s námi nežijí. Byla to celá řada lidí, kteří se ztratili v chaosu doby minulé, ale i dnešní.

Vzpomínám na našeho bratra Radovana Rolla, se kterým jsem se potkal v roce 1991 na Kanárských ostrovech. On vytáhl z portmanky starý křestní list naší církve datovaný rokem 1934 ve Slaném. Chlubil se jím. Tak se stalo, že jsem byl později pozván českou menšinou na pět křtů a jeden pohřeb. Byl to pohřeb právě bratra Radovana Rolla a byl do moře...

Jan Hradil, bratislavský biskup

Mít srdce otevřené jako Ježíš

Mám velmi rád tento, poněkud sentimentální, obrázek Ježíšova Srdce. Zdá se mi, že všechny opravdové symboly, mají-li nás proměnit, musí být tak trochu sentimentální. Nemusíte se mnou souhlasit, ale tak to prostě na své cestě zažívám.

Bernard z Clairvaux věřil, že sentimenty jsou podstatnou částí lidské duše a jsou plny toho, čemu říkáme vášně. Vášně mohou působit bolest, ale také radost. Kdysi popsal indický jezuita Anthony Mello to, čím je úcta Ježíšovu srdci:

Často se ptáme: „Co jsem udělal pro Krista? Co mám udělat pro Krista?“ Jen málokdy nás ale napadne, že to nejkrásnější, co pro něho můžeme udělat, spočívá v tom, že budeme věřit v jeho lásku k nám.

Domnívám se, že nám neschází dobré nápady, velké ideje, skvostné teologie, vypracovaná liturgie, strategie PR nebo nové metody, jak konat misii. Co nám v církvích schází, je zkrátka láska. Srdce, které se dovede otevřít a milovat.

Je to tak prosté a zároveň zahanbující, ale všichni od apoštolů a poustních otců přes velikány středověku denně zápasili o to, aby se právě lásce dovedli odevzdat. Velmi mnoho věříme v naše pravdy, ale velmi málo věříme v Kristovu lásku k nám.

V knize Čtyři lásky Clivea Staplese Lewise najdeme tento velmi silný odstavec, ke kterému se často vracím: „Milujeme-li, jsme zranitelní. Milujte cokoli, a vaše srdce se bude určitě trápit a nejspíš bude zlomeno. Chcete-li si být jistí tím, že si je zachováte nedotčené, nesmíte je dát nikomu, dokonce ani zvířeti. Pečlivě si své srdce obalte koničky a drobnými požitky. Vyhněte se všem závazkům. Bezpečně je uzamkněte v klenotnici nebo v rakvi svého sobectví. Ale v té klenotnici – bezpečně, temně, nehybně, bez přístupu vzduchu – se změní. Nebude zlomeno; stane se nezlomitelným, neproniknutelným, nevykoupitelným. Alternativou tragédie nebo přinejmenším toho, že budete tragédií riskovat, je zatracení. Jediným místem mimo Nebe, kde můžete být dokonale bezpečni před všemi nebezpečími a zmatky, je peklo.“

Zdá se, že lidé kolem nás se nedívají na to, zda jsme perfektní, ale jestli jsme se v krizích a nemocích nevzdali, a odkud se bere ta odvaha znovu vstát. Jen šilence zajímají naše předpisy a učení. Miliony žen i mužů čekají na odpověď, zda jsou milováni. Věřte mi, potvrdí vám to lékaři v ambulancích, psychiatři, terapeuti. Za většinou nemocí je strach žít.

Pokud mají církve vůbec ještě co nabídnout, pak to nedokážou bez toho, aniž by lidé v nich, včetně duchovních a představených, sami cítili lásku, lásku, která by je pohlcovala. Naším úkolem je prostě nastavit tomuto světu srdce zářící ohněm lásky s trnovou korunou.

Filip Štojdl, plzeňský biskup

Moje práce často směřuje mimo církev

Rozhovor s Mikulášem Vymětalem, evangelickým farářem pro menšiny

Odkdy jste oficiálně evangelickým celocírkevním kazatelem pro humanitární aktivity, menšiny a lidi sociálně vyloučené?

Na to si musím vzpomenout, protože ta oficializace byla postupná. Nejdřív jsem byl farářem pro mládež. Evangelická mládež je dost sociálně aktivní, takže jsem se těmto tématům začal věnovat spolu s ní. A když jsem nastoupil jako duchovní do berounského sboru, v povolávací listině jsem měl uvedeno, že se mohu deset hodin týdně věnovat práci s menšinami. Postupem času mě synod zvolil nejdřív na třetinu a pak na půl úvazku právě celocírkevním kazatelem. Jsem jím asi dva a půl roku a časem bych si tuto práci rád rozšířil na celý úvazek.

Když člověk slyší název vaší pozice, hned ho napadne, jak velmi široký záběr činnosti asi máte. Komu tedy a jak se konkrétně věnujete?

Menšin je opravdu hodně a já se soustředím na ty, jejichž příslušníci v české společnosti prožívají diskriminaci anebo je jim veřejně projevováno pohrdání, aniž by to lidé považovali za nemorální. To jsou Romové, muslimové, lidé odlišné sexuální orientace. Někdy se setkávám i s dalšími skupinami: s chudými lidmi, co mají třeba problémy s bydlením, s lidmi s duševním onemocněním atp. Snažím se povzbuzovat církev k aktivitám, například děláme tzv. seniorátní polévku. Sbory v rámci pražského seniorátu se střídají a každou středu a čtvrtek v Sherwoodu (v parku u hlavního nádraží v Praze, pozn. red.) v zimním období rozdáváme polévku a v letním namazané chleby. Vždycky tam přijde sto až sto padesát lidí, kteří kdyby polévku od nás nedostali, tak by ten den neměli teplé jídlo. A to zvládá i takový malý sbor, jako je v Berouně. Sestry nejdřív nakoupí, uvaří a pak jídlo rozdáváme a zároveň se bavíme s těmi lidmi.

Zaujalo mě právě, že se vaše činnost obrací i takto „ven“, mimo církev...

Moje práce často směřuje mimo církev, zvláště když jde třeba o muslimy nebo Romy, kteří nejsou evangelíky, potom hodně chodím za nimi. A rád spolupracuji i s Církví československou husitskou, třeba v Praze na Žižkově, kde se konají

Mikuláš Vymětal je v křesťanském prostředí i mimo něj známý jako farář pro menšiny. Oficiální název jeho pozice v Českobratrské církvi evangelické zní „celocírkevní kazatel pro humanitární aktivity, menšiny a lidi sociálně vyloučené“. Stal se jím zhruba před dvěma a půl roky, ale jako duchovní se sociálně vyloučeným lidem a skupinám věnuje delší čas. Řadu let se například zajímá o život muslimské menšiny v naší většinové společnosti a v letech 2011 až 2013 podporoval Romy v jejich nelehké situaci na severu Čech. Mikuláš Vymětal má jako křesťan tzv. dvojí členství. Je, přirozeně, členem Českobratrské církve evangelické, ale i, jak sám říká, členem - sympatizantem Církve československé husitské, ke které má blízko nejen díky své manželce, husitské duchovní. Rád vede dialog s lidmi různých vyznání a snaží se o aktivizaci církvi v Česku ve prospěch sociálně vyloučených.

česko-romské bohoslužby a kde mě přizvali k založení této aktivity. Jsem také členem ČČSH, protože se mi před deseti lety líbila její činnost v Kladně, takže jsem do této církve vstoupil jako člen-sympatizant. Později jsem se s rodinou přestěhoval do Prahy a stal jsem se jedním z platících členů v husitské náboženské obci na Žižkově.

ROMOVÉ, JEJICH VÍRA A ŽIVOT V CÍRKVI Na co se dnes při práci nebo ve spolupráci s Romy hlavně zaměřujete? Co je teď aktuální?

Aktuálně se ve sboru v Berouně, kde jsem farářem, konají v neděli dopoledne bohoslužby naší církve a odpoledne je tam romské společenství. Nejen v Praze v žižkovském husitském sboru, ale i jinde podporují a účastní se česko-romských bohoslužeb a snažím se o to, aby komise pro Romy při Ekumenické radě církvi byla funkční, aby zjišťovala, jak žijí Romové vírou a pomáhala jim se sdílet mezi jednotlivými sbory a farnostmi. Někde jsou vyloženy jen romské sbory a jinde společenství, ve kterých se chtějí věnovat

také Romům. Skoro v každé církvi takové farnosti a sbory mají a jsou si dost podobné. Přál bych si, abychom se potkávali.

Jak se podle vás daří Romům stát se součástí sborů a života v ČCE, najít tam své místo?

Záleží na situaci. Jestli si menšina přeje zapojit do většiny, ale většina ji nechce přijmout, pak je to velice těžké. Když se setkávám s Romy, leckteří mi říkají pravdu, která zní hrozně. Jedna starší paní, moje kamarádka, jednou povídala: „Já když přijdu do kostela a vidím, jak se na mě ti lidé podívají, tak hned vím, že nejsou rádi, že jsem tam příšla.“ Taková je pravda a je to hrozná pravda. Jde o častý jev ve všech církvích. Církev by si měly říct: Chceme, aby k nám do kostela chodili Romové... A třeba vytvořit a zveřejnit takové prohlášení. Mám dost otevřeně dveře do našich evangelických časopisů. Vydávali jsme třeba časopis Nota nebe (periodikum pro mládež, pozn. red.), kde o Romech bylo dost napsáno. Jsou tu naši tradiční evangeličtí Romové

a naše kostely poskytují zázemí pro Krabici od bot, která se dost týká romských dětí (*předvánoční sbírková akce, během ní děti s pomocí dospělých naplní krabice od bot dárky pro své vrstevníky ze sociálně znevýhodněných rodin, pozn. red.*), nebo pro setkání organizovaná romskými neziskovkami.

Co vás nejmíc zaujalo nebo oslovilo v přátelství s Romy?

Mám s nimi opravdu velmi vřelé přátelství. V jejich rodinách vidím mnoho emocí a to je něco, co nám chybí. V mojí rodině – mám manželku a dvě dcery – jsou přes den děti ve škole, pak zajistíme, aby se dostaly na kroužky, a potom už je najednou večer, povečeříme a jdeme spát. Vlastně nejsme moc spolu a uvědomuji si, že mi to chybí a že v romských rodinách prožívají víc času společně, žijí víc jako celek. I vztahy romských párů bývají většinou stabilní, kdežto v naší většinové společnosti je krize rodiny.

PŘÁTELSTVÍ S MUSLIMY

Muslimská menšina v Česku – to je také vaše téma, kterým se už nějaký čas zabýváte. Jak si vás našlo?

To si mě našlo mnohem dřív než téma Romů. Studoval jsem v mládí na Hebrejské univerzitě v Izraeli a mám židovské příbuzné, většinou nosím vousy a vypadám trochu orientálně. A když jsem byl v Horních Počernicích farářem, tak jsem nedlouho po 11. září 2001 jel do sboru autobusem a stál tam nějaký opilý pán, který říkal: „Česko, Slovensko.“ a ukazoval palcem jedničku, a pak „Afgánistán.“ a začal mávat pěstí do vzduchu a pak kolem mé hlavy. Povídal jsem mu, že jsem evangelický farář, ale on to nějak neslyšel, stále si vedl svou a začal kopat do země, potom do mého batochu a pak i do mě. To už cestující nějak nevydrželi, chytli ho a vyhodili z autobusu. Krátce nato mi nějaká paní říkala, že se cítila špatně, když viděla plný autobus lidí a nikdo z nich dlouho nic nedělal, nereagoval. I já jsem byl velice pasivní, nechtěl jsem se prát. A paní jsem odpověděl, že je to pochopitelné, moje babička a dědeček byli v koncentráku, polovina naší rodiny tam zahynula a také jim nikdo nepomohl. Je to tak proto, že se ostatní lidé prostě bojí. Zároveň jsem si ale uvědomil, jak se asi cítí někdy muslimové, a zajel jsem hned do islámského centra na Rajské zahradě, i když jsem v něm nikoho neznal. Představil jsem se jim jako

evangelický farář a řekl jsem, že kdyby chtěli s něčím pomoci, pomůžu jim. Za několik let tam někdo chodil a lil jim barvu a vepřovou krev na plot a napíchl tam prasečí hlavu. Pražský seniorát ČCE jim tehdy napsal takový solidarizační dopis a postupně se vztahy mezi evangelíky a muslimy otevíraly a oni ten dopis zveřejnili v časopisu *Muslimský hlas*. Tak jsem se s některými muslimy skamarádil... A ještě chci říct něco pozitivního.

Povězte.

Muslimové cítí tlak, ale o to vděčnější jsou a mají větší radost, když existují lidé, kteří jsou ochotni se s nimi setkávat. A většinou vidí křesťany dost pozitivně, podobně jako křesťané vnímají Židy, když v nich spatřují kořeny a určitý důkaz o starobylosti svého náboženství. Muslimové mají třeba duchovní jako faráře zařazené dost vysoko. Jsou rádi, když křesťané mají zájem se s nimi potkávat a když funguje mezináboženský dialog. A myslím si, že leckteří představitelé církvi vlastně ze zbabělosti, podtrhuji ze zbabělosti, vůbec nereflektují naučení vlastní církve a mlčí k věcem, v kterých by se měli muslimů jako spoluobčanů zastat nebo aspoň říct, co vlastně učí jejich

Mgr. Mikuláš Vymětal, Th.D.
(nar. 1971)

Absolvoval Střední průmyslovou školou strojnickou v Praze, potom vystudoval Evangelickou teologickou fakultu UK. Tam dnes také přednáší, mj. pastorační menšin. Na studijních pobytech v Izraeli prožil zhruba dva roky a rok a půl v německy mluvících zemích. V ČCE působí jako celocírkvní kazatel pro humanitární aktivity, menšiny a lidi sociálně vyloučené a zároveň jako farář v Berouně. Jeho manželka Eva Vymětalová Hrabáková je duchovní ČČSH a pedagožkou na HTF UK. Mají spolu dvě dcery.

denominace. Protože církve často mají pěkná prohlášení, třeba katolická už od druhého vatikánského koncilu, ale nikde se to na té oficiální rovině neprojevuje.

Odlišnost nás může obohatit, tedy pokud chceme... Čím především vás a váš život obohatili muslimští přátelé?

Co se týká muslimů, vidím, jak je pro-

spěšná spiritualita, která sestává z malých „kousků“ praktikovaných pravidelně. I když muslimská modlitba trvá jen tři nebo čtyři minuty, tak je vykonávána pětkrát denně. A mně třeba ovlivnilo, že mi můj kamarád, husitský farář Jarda Mencl navrhl, abychom se každé ráno za pět minut osm modlili Otčenáš a při tom na sebe vždycky pomysleli. Nastavil jsem si budíček na mobilu a je to. Takže mně to pomáhá v denní spiritualitě. Potkal jsem v pracovní skupině pomáhající uprchlíkům řadu lidí, kteří byli muslimové, a poznal, jak jsou empatictí. Jeden muž vnímal lidi v detenčním táboře jako své vlastní děti a jedna paní se k nim chovala jako k mladším bratrům. Dokázali se do nich vcítit a pochopit je. Pak nám také vysvětlovali různé jazykové a kulturní rozdíly, dělali nám jakési interkulturní tlumočníky. Dozvěděli jsme se, jak někteří muslimové rozumí tomu, co se řekne, a jak jsou v jejich a našem pojetí někdy velké rozdíly. Což mě překvapilo. A když píšu kázání, uvědomuji si díky tomu, že biblické texty se dají chápat i jinak, než jak jsem jim dosud rozuměl.

PODPORA LGBT KŘESŤANŮ

Zmínil jste, že se také věnujete lidem jiné citové a sexuální orientace než je většinová...

V naší církvi, v ČCE, se už přes dvacet let schází skupina Logos, což jsou homosexuální křesťané. Jsou v ní muži i ženy, je to taková smíšená skupina. Když jsem se k nim šel poprvé podívat, tak jsem nejdřív nevěděl, co si mám myslet. Pak jsem ale poznal, že jde o přátelské a otevřené lidi a potkal jsem se také s těmi, kteří jsou dost zranění... třeba vyhazovem z duchovních funkcí, co měli v katolické církvi, za to, že řekli, kdo jsou, udělali coming out (*přiznání menšinové sexuální orientace sobě a následné otevření se a svěřením se s touto skutečností dalším lidem, pozn. red.*).

Když jsem byl farářem v kostele sv. Martina ve zdi a konal se pochod hrlosti Prague Pride, přispěl jsem k tomu, že program dodnes začíná a končí bohoslužbou právě u Martina ve zdi. Pozorují během doby takový proces, že před osmi lety většina lidí, kteří byli gayové a lesby, trans (*transgender osoby, pozn. red.*) atp., měli špatnou zkušenost s církvi a byli proticírkvní, ale v průběhu času díky Logosu, který je menšinou v menšině, došlo k posunu. Logos má dnes ve společnosti sexuálních menšin dost prostoru. Když si

člověk zajde na Prague Pride a získá katalog, zjistí, že je v něm celá řada křesťanských článků. Došlo ke značné christianizaci v rámci LGBT hnutí (*zahrnuje osoby s menšinovým sexuálním zaměřením a menšinovou sexuální nebo genderovou identitou, pozn. red.*), což jako farář pokládám za dobré.

Říkám si, jestli jste se v začátcích svého farářského působení ve prospěch menšin „měl čeho chytit“. Jestli jste měl k dispozici nějaké metodiky, možnost se s někým poradit atp.

Jednak jsem tyto aktivity dělal už nějakou dobu předtím, a pak jsem měl velké vzory jako Přemysla Pittera, který se orientoval na to, kde bylo nejvíc nenáviděných. A právě tam šel a postavil se na stranu nenáviděných. Nikdy jsem nepracoval sám, vždycky jsem buď někoho podporoval nebo jsem měl skupinu spolupracovníků. Ač se to nezdá, šel jsem ve středu proudu, jen jsem došel trochu dál. (*Smích.*) A navíc v Německu je taková praxe mnohem rozšířenější, mají třeba faráře pro lidská práva, faráře pro uprchlíky...

A setkáváte se s nimi?

S několika z nich se kamarádím a pořádal jsem s nimi konference, ovšem v Německu. Přál bych si, aby vznikla pracovní skupina.

Když se ohlédnete za těmi dvěma a půl lety, kdy jste celocírkevním kazatelem pro menšiny, i za předchozí dobou, během které jste se té oblasti také nějakým způsobem věnoval, nelitujete?

Rozhodně ne. Předtím jsem byl tako-

vým běžným farářem, možná trochu vzdělanějším díky tomu, že jsem si udělal doktorát. Když se člověk snaží kázat evangelium a všechno je jen v rovině slov, tak má pocit, že to nefunguje, protože v těch slovech chybí autenticita. Ale když se myšlenky dotáhnou do skutků, do setkání „přes hranice“, pak i kázání získává smysl a je opravdu osvobodivé. Rozhodně nelituji, spíš bych řekl, že jsem se v tom našel.

Za rozhovor děkuje Jan Zítka.

**Královéhradecká diecéze
Církve československé husitské
vás zve na diecézní katedru**

biskup VÁCLAV MALÝ

EKUMENISMUS

středa 27. ÚNORA 2019

9.30 pobožnost

10.00 EKUMENISMUS

v modlitebně – Ambrožova 729, Hradec Králové

Svou účast prosím potvrďte na dieceze@ccshhk.cz. Podpořeno z Fondu rozvoje KH diecéze ČČSH. www.ccshhk.cz

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

Koncerty únor 2019

pátek, 1. 2. 2019 17:00
čtvrtek, 7. 2. 2019 17:00
pátek, 8. 2. 2019 17:00
pátek, 15. 2. 2019 17:00
pátek, 22. 2. 2019 17:00

SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS

Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI
C. SAINT-SAËNS

Změna programu vyhrazena

Dny dobrých zpráv po jedenácté

Na přelomu února a března (od 25. 2. do 2. 3.) proběhne 11. ročník multižánrového festivalu křesťanské kultury Dny dobrých zpráv. Cílem festivalu je především oslovit nevěřící a hledající, kteří by nešli do sboru a ani třeba na Alfů, protože jim to přijde „moc křesťanské“, ale nechají se pozvat na kvalitní divadlo či koncert v podání křesťanských umělců. Letošní ročník bude opět v prostorách divadla MANA ve Vršovcích. Večerní představení a koncerty se konají od 19 hodin.

Připojujeme pár tipů z programu. Festival v pondělí otevře premiéra hry s názvem **445 dní** v podání Divadelní společnosti Kairos II, inspirované příběhem českého humanitárního a misijního pracovníka P. Jaška, který byl v r. 2015 v Súdánu zatčen za protistátní činnost, vězněn a posléze odsouzen na doživotí.

V úterý nás čeká **koncert gothic-folkové skupiny Amnis** z Ml. Boleslavi. Původně začal tento projekt jako sourozenecké duo, dnes tvoří kapelu čtyři členové.

Čtvrtek je opět divadelní. Tentokrát představí Jan Horák strhující podívanou s názvem **František blázen** o skromném příteli všeho stvoření Františkovi z Assisi. V pátek zahraje **Jindra Černohorský se svou doprovodnou skupinou**. Folkrockově laděný koncert autorských písní je zážitkem pro milovníky dobré hudby a vtipných a moudrých textů.

Navštivte náš web www.dnydobrych-zprav.cz nebo nás najdete na Facebooku, kde bude probíhat i tradiční soutěž o volné vstupenky.

V. Vácha

Pořady s náboženskou tematikou ve vysílání Českého rozhlasu

ČRo Dvojka

Jak to vidí...

Zbigniew J. Czendlik/
sestra Angelika

8.30 neděle

Aktuální názory a komentáře nezávislých osobností na dění kolem nás.

ČRo Vltava

Spirituála

8.00 neděle

Prostor pro duchovní úvahy. Pořady Duchovní Evropa a Ke kořenům.

Bohoslužba

9.00 neděle

Přímé přenosy bohoslužeb.

ČRo Plus

Vertikála

8.07 neděle

Magazín aktualit a diskuse s hosty, které spojuje duchovní vnímání světa.

Nedělní Hovory

22.05 neděle

Rozhovor s osobností, která má zajímavý osobní i profesní život a názory.

ČRo Radio Wave

Hergot

18.00 neděle

Neortodoxní pohled na duchovní záležitosti v souvislosti s děním světským.

REGIONÁLNÍ STANICE ČRO

Mezi nebem a zemí

9.04 sobota

Magazín o víře a spiritualitě.

Šalom alejchem

19.45 neděle

Magazín o židovském životě u nás i ve světě.

www.rozhlas.cz

ŘEKNETE NĚKDO FARAŘOVI AŽ UŽ SE PŘESTANE
MODLIT ZA NOVÝ DUŠE NEBO SE TU VÁŽNĚ UŠLAPEME...!

POSILANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Patriarcha Církve československé husitské Tomáš Butta
společně s Kulturní radou Církve československé husitské

**si Vás dovolují pozvat k setkání
při příležitosti letošního 169. výročí narození**

Tomáše Garrigua Masaryka,

které se koná pod záštitou předsedy Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky Radka Vondráčka

v rámci projektu „Naše a evropská společnost“

**v budově Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky v Praze 1,
ve Sněmovní 1, v sále 205**

*v pondělí 4. března 2019
od 16 hodin.*

V programu

Úvodní projevy

ThDr. Tomáš Butta, Th.D., *patriarcha ČČSH*

Doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., Dr. h. c., *pražský biskup ČČSH*

Přednášky

Prof. PhDr. Miloslav Bednář, CSc., *Filosofický ústav AV ČR*

Téma: „Masarykovo pojetí nové demokratické Evropy“

Doc. ThDr. Kamila Veverková, Th.D., *děkanka HTF UK*

**Téma: „Masarykův Hus jako výzva
pro posílení českého národního zápasu“**

*Smišený pěvecký sbor SMETANA Hradec Králové
se sbormistrem Janem Jiráčkem*

*Potvrďte, prosíme, svoji účast do 24. února 2019 na adresu Kulturní rada ČČSH,
ThDr. Jiří Vaníček, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6 nebo na elektronickou adresu:
prihlasky@ccsh.cz, kontaktní telefon: 220 398 108.*

*Projekt je uskutečněn za laskavé podpory Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky a Ministerstva kultury České republiky.*